

Тема 9. МОДЕЛЬ ВІДКРИТОЇ ЕКОНОМІКИ МАЛОЇ КРАЇНИ.

Програмні запитання

1. Зовнішня та внутрішня макроекономічна рівновага у відкритій економіці.
2. Платіжний баланс та його рахунки.
3. Види та режими обмінних валютних курсів.
4. Міжнародні потоки капіталу та обмінний валютний курс.
5. Модель Мандела-Флемінга.
6. Фіскальна політика у малій відкритій економіці при різних режимах валютних курсів (гнучкого та фіксованого).
7. Монетарна політика у малій відкритій економіці при різних режимах валютних курсів.
8. Торгівельна політика у малій відкритій економіці при різних режимах валютних курсів.

Література: Манків (розділи 8; 12). *Мікроекономіка і макроекономіка* (Ч.ІІ, тема 13; 11; 12). Мэнкью (гл.7, 13); Макконел, Брю (гл.39, 40); Семюелсон, Норд.(розд.18, 21).

Самостійна робота: Шевчук; Майер, Раух, Філіпенко; Колодко; Стігліц; Економіка України.

ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС УКРАЇНИ

млн. дол. США

Статті платіжного балансу	2004 рік
РАХУНОК ПОТОЧНИХ ОПЕРАЦІЙ	6804
БАЛАНС ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ	4873
ЕКСПОРТ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ	39719
ІМПОРТ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ	-34846
БАЛАНС ТОВАРІВ	3741
ЕКСПОРТ ТОВАРІВ	33432
ІМПОРТ ТОВАРІВ	-29691
БАЛАНС ПОСЛУГ	1132
ЕКСПОРТ ПОСЛУГ	6287
Транспорт	4041
залізничний	718
морський	653
повітряний	459
інший	2211
Подорожі	1141
Будівельні послуги	73
Фінансові послуги	24
Послуги зв'язку	125
Інші послуги	883
ІМПОРТ ПОСЛУГ	-5155
Транспорт	-1627
залізничний	-370
морський	-190
повітряний	-256
інший	-811
Подорожі	-996
Будівельні послуги	-201
Фінансові послуги	-125
Послуги зв'язку	-105
Страхові послуги	-417
Комп'ютерні та інформаційні послуги	-79
Роялті та ліцензійні послуги	-268
Реклама та маркетинг	-221
Наукові та конструкторські розробки	-47
Інші послуги	-1069
ДОХОДИ (сальдо)	-645
надходження	389
виплати	-1034

ПОТОЧНІ ТРАНСФЕРТИ (сальдо)	2576
надходження	2671
виплати	-95
РАХУНОК ОПЕРАЦІЙ З КАПІТАЛОМ ТА ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ	-6766
РАХУНОК ОПЕРАЦІЙ З КАПІТАЛОМ	7
Капітальні трансферти	5
Придбання/реалізація нефінансових активів	2
ФІНАНСОВИЙ РАХУНОК	-6773
ПРЯМІ ІНВЕСТИЦІЇ	1711
в Україну	1715
з України	
ПОРТФЕЛЬШ ІНВЕСТИЦІЇ	-76
Зарубіжні цінні папери	-6
Вітчизняні цінні папери	-70
Цінні папери, що дають право на участь в капіталі	-2204
Боргові цінні папери	2134
Облігації та інші боргові цінні папери	2134
Інструменти грошового ринку	0
ІНШІ ІНВЕСТИЦІЇ	-6182
<i>активи</i>	-10065
Кредити	-182
Дебіторська заборгованість	-806
Обсяги недоотриманої виручки за експорт товарів та послуг та оплати за імпорт, що не надійшов*	-4544
Інший короткостроковий капітал	-3515
Валюта та депозити	-1018
<i>пасиви</i>	3883
Середньострокові та довгострокові кредити надані МФО і гарантовані Урядом	2575
	616
<i>одержані</i>	1457
<i>погашені (графік)</i>	-841
негарантовані	1959
<i>одержані</i>	3968
<i>погашені (графік)</i>	-2009
Кредити короткострокові	369
Кредиторська заборгованість	522
Інший короткостроковий капітал	89
Валюта та депозити	328
РЕЗЕРВНІ АКТИВИ	-2226
Монетарне золото	
Валюта та депозити	-2049
Спеціальні права запозичення	20
Цінні папери	-192
Помилки та упушення	-38
БАЛАНС	0

Практичні завдання

1. Економіка країни має такі параметри: $C = 40 + 0,7 (Y - T)$, $I = 150 - 8R$. Споживчі витрати склали 530, реальна ставка процента R 8%, а державні заощадження = 10. Треба знайти рахунок поточних операцій.
2. Якщо в Україні буде знайдено великі поклади нафти, то як це вплине на валютний курс гривни?

Питання множинного вибору

4. Складова платіжного балансу країни - рахунок поточних операцій, не включає:
  - а) товарний експорт;
  - б) чисті доходи від інвестицій;
  - в) транспортні послуги;
  - г) зміни в активах країни за кордоном;
  - д) одnobічні трансфертні платежі.
5. Дефіцит платіжного балансу може бути профінансований шляхом:
  - а) девальвації валюти;
  - б) збільшення зовнішньої заборгованості;
  - в) використання резервів іноземної валюти;
  - г) "б" і "в" правильні.
6. Якщо валютні резерви країни не змінюються, то при рівності інших умов:
  - а) торговельний баланс країни завжди дорівнює нулю;
  - б) сальдо рахунку поточних операцій завжди дорівнює нулю;
  - в) сальдо рахунку руху капіталу завжди дорівнює нулю;
  - г) сальдо платіжного балансу країни завжди дорівнює нулю.
7. Збільшення ціни інших валют, визначених у гривнях, викличе:
  - а) здешевлення українських товарів для іноземців;
  - б) їх (п. "а") подорожчання;
  - в) здешевлення іноземних товарів для українців;
  - г) їх подорожчання для іноземців.

8. При гнучкому валютному курсі гривни до рубля збільшення вивозу до Росії з України цукру та олії викличе:

- а) збільшення імпорту російських товарів в Україну;
- б) зростання позитивного сальдо торгівельного балансу України з Росією;
- в) зменшить ціну гривни, визначену в рублях;
- г) збільшить ціну гривни, визначену в рублях.

9. При фіксованому валютному курсі в Україні панувала значна інфляція. Таке становище впливало на торгівлю з країнами цінової стабільності так:

- а) український експорт повинен зростати, а імпорт зменшуватися;
- б) український експорт повинен зменшуватися, а імпорт зростати;
- в) збільшаться валютні резерви України;
- г) ціна валюти країни-партнера у гривнях буде зменшуватися.

10. Якщо Ви збираєтеся провести зимові канікули в Австрії, де економіка стабільна, то у якому випадку Ви будете у вигаши:

- а) при зростанні курсу гривни;
- б) при пониженні курсу гривни;
- в) при девальвації гривни;
- г) при зменшенні дефіциту платіжного балансу.

11. Модель Мандела-Флемінга це:

- а) модель сукупного попиту;
- б) модель "витрати-випуск";
- в) модель IS/LM для закритої економіки;
- г) модель рівноваги сукупного попиту і пропозиції на ринку грошей, а також на ринку товарів та послуг у відкритій економіці.

12. В моделі Мандела-Флемінга передбачається:

- а) відкрита економіка у довгостроковому періоді;
- б) незмінний рівень цін;
- в) фіксований обмінний курс;
- г) фіксована процентна ставка.